

JAN KLECANDA:

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

"Konečně — máš pravdu," začal po chvíli, směřov rty na okraji kalíšku své hořké, jež byla mu ještě více hořká, než kdy jindy. "Je-li to opravdu on, pak nám zde věru mnoho etí neudělá. Potulný herec! Toť je o málo lepší než komediant. Jaký to eikánský život ti lidé vedou. Viděl jsem to, když jsem se jednou u okresu musil zdržeti přes noc. — Pravda, co hráli, nebylo zlé, ale přece jen — komediant. A bída s nouzí z toho číhá! Pořádný člověk z dobré rodiny nikdy by se tak neměl zahodit!"

"A taky nezahodí!" důrazně řekl mladší Jarolímek. "A kdyby přece, pak musí se ho rodina odříci, nechce-li se zahodit sama."

Starý zase pohlédl na syna bolestně. Snad bylo by ho potěšilo, kdyby syn, místo co mu tak notoval, byl přece trochu odporoval. Jindy ovšem odporu nesnel. Ba byly časy, kdy ho ve své rodině krutě, až příliš krutě trestal. To bylo tehdy, když se byl svého provozence Václava odřekl a do světa ho vyhnal.

"Ha — no!" řekl jakoby se byl k něčemu odhodlal. Pak vypil rázem kalíšek a mávl rukou. "Uvidíme —"

Podal synovi chvatně pravici a nasadiv klobouk, vyšel z krámu, aby procházkou za městem trochu osvěžil po práci v městském úřadě, a aby tam venku o samotě myšlenky své sebral.

Sousedé, potkávající hlavu města, netivě s větší neb menší důvěrností dle stáří, majetku, přízně ne známosti pozdravovali, a nejedno se i pozastavil, doufaje, že se s ním pan purkmistr dá do řeči. Ale Jarolímek, rozmrzen a jaksi znepokojen pohledy třeba nejnevinnějšími, v nichž však zdálo se mu, že čte nepřijemnou otázku nebo nějakou poznámku, rychle každého míjel, jakoby dneš před lidmi utíkal.

Sousedům bylo dnes ovšem dvojnásob nemilo, že se jim nepodařilo s panem purkmistrem zapřísti rozhovor. Však již každého z nich pálila na jazyku dobromyslná otázka nebo jízlivá poptávka, ví-li již a co tomu říká, že zítřka do města zavítá jeho, druhdy z domova vypovězený syn Václav.

Sluč zpráva o tom po městě skutečně jako po trubách. První, kdo vše uhlod, byl soused Kubík. Rozpomněl se, že kdysi kdysi na svých potulkách po jarmarech setkal se — tomu již dávno — s mladým Jarolínkem, a že již tehdy měl jakési falešné a takové podivné slovoské jméno. Jsa již na stopě, šel po ní dále a popadl si Karolínského, jehož zatáhl na sklenici piva. Při první sklenici mladý herec nemohl ještě říci nic určitého, při druhé se mu již rozvazoval jazyk a dostavovala paměť. Přiznal se docela Kubíkovi, že on sám není křtěn na jméno Svatopluk, nýbrž že je praprostým Matějem, po oteč je mu říkají Kropáček, ale poněvadž Kolečka jeho stála v Karlině u Prahy, že si dal umělečké jméno Karolínský, kterého má zajisté libeznější zvuk než prosaické Kropáček. Když se Kubík již při druhé sklenici tolik dozvěděl, uvážil, bude-li doma větš mrzutost z té mimořádné útraty, jakou si směl dovoliti jedné o modrém pondělí, či bude-li větš radost nad sensační novinou, kterou doufal přece z Kropáčka-Karolínského vypáčiti, a rychle odhodlan dal nářiti třetí. A tato třetí rozvázala Svatoslavu Matěji jazyk nadobro.

Jarolínský jmenoval se skutečně občanským jménem Jarolímek, a soudě dle různých známek, domníval se mladý herec, že vede ho do Letčan něco více, než pouhá touha po uměleckých vyřizcích.

Jakmile pan mistr Kubík věděl, co vědět chtěl, mrl na ženky, aby mu připsal na tabuli příměřný počet šárek, a zanechav Kropáčka, spěchal roznést po městěku sensační novinu i se všim, co si k ní ještě sám přidal.

"Povídám vám," horlivě ujišťoval Kubík, kdo se mu pod ruku namanul, "já ho viděl tulle na ty své vlastní oči, jako teď vidím vás. Ale kumštýř je, to jen zas co je pravda! Chodil vám ve vysokých botách, — a, pane, to byly boty — shrnovačky, pod dvanačet zlatých bratru bych je nedělal. A ostruhy měl, jako mlýnská kola. Jen to cvrkalo! A rytířským mečem finěl, jen to finčelo, jako pravý rytíř. A když se rozkřikl, všecko se jen třáso. No, má hlas po starém, a to víte, jak ten se umí na šupáky rozkřiknout!"

A už zase spěchal, aby někomu novému zvěstoval předčezitou novinu, takže již po chvíli vědělo celé město, že přijde Jarolímekovic Venca, starý že se asi bude zlobit a mladý, Blažej Jarolímek, ten že pukne zlosti, což ovšem každý od srdce mu přál, poněvadž byl kupec nejenom váženým, ale také všeobecně nenáviděným a obávaným měšťanem.

"No, což o to, velká rozumová pro město zrovna není," oznamoval ten onen soused, pocházející ještě ze starého testamentu.

"A což pak vy tomu rozumíte? Jak pak ne čest?" durčil se pokrokumilovný pan mistr. "V Praze na divadle dávají herečím stříbrné věnce a zlaté pikly. To přece není k zahození, víte?"

"Eh, co pak v Praze jsou dávno blázní! Já vim jen tolik, že kdyby můj kluk se chtěl takové prostopášnosti oddat, jak mám jediného, krk bych mu zakroutil."

"To by tak byla škoda pro Letňany, aby zde váš rod vymřel!" škádlil mistr Kubík, jenž nedověděl ani na chvíli zanechat škorpění.

"Můj rod vy nechte, víte? Byl tudy už chvátá bohu, dávno před vašim a vždycky poctivě se živil a nie nechtěl vědět o takových marnostech, v jakých vy si libujete. Kdo to jakživ viděl? U nás divadlo! Jako by tu byla nějaká Sodoma-komora!"

"Co pak on tomu asi říká starý?" rozumovali zase jiní.

"Co by říkal? Radost z toho ani nemůže mít tuze velkou. Nu, však jste ho viděli, jak pelášil za město a tvářil se, jak by šofvik kousal."

"Však on se sem Venca bez oteova svolení asi nevrací! Bude to mít dobře vypočítáno, že zde starý věčně být nemůže, a že by bylo škoda toho pěkného jméni, aby to ten krkavec Blažej sám všecko sehlamstil!"

"No, jen zas, co je pravda! Býval on Venca za mlada lehký ptáček a dost se navyváděl, ale srdce měl dobré. Jakoby se byl z Jarolímekovic krve nenarodil!"

"Srdce zlato, hlava dobrá, ale ty roupy! Inu, dost už asi za to ve světe pokusil, a zachtělo-li se mu domů, je vidět, že na rodnou obec přece nezapomněl —"

"Starý to má aspoň lepší, než kdyby mu ho byli šupem přivedli. A přál bych to starému i Vencovi, aby se oba potěšili a smířili."

"Tak to vidíte!" končil radostně mistr Kubík, jenž nemálo se snažil, aby Vencovi, s nímž chodil do školy, připravil dobrou půdu. "Ať je jak je, přec jen se vrací domů jako pán, jako žeditel. A ředitel je ředitel a poroučí jiným!"

Zatím co všude již mluvilo se o příchodu Václava Jarolímka jako o radostné události, jež do nudy a jednotvárnosti malého města měla přinésti trochu změny, starý otec jeho, zmítán nejistotou, procházel se ale již za městečkem. Bylo mu starochu ubohému, horko, až mu pot na čelo vyřázel. Přes tu chvíli sňmal klobouk a kostnatou rukou přejížděl po čele nebo hrabal se v svých šedivých, posud ještě dosti hustých vlasech.

Při pomýšlení, že spatří po tak dlouhých letech opět syna, dech se mu tajd radostí, jež však ihned zase byla kalena představnou, jakou si byl učinil o umělečkém a uměni. Přijde, světoběžník, polo-věni pobuda — říkal si Jarolímek trpce — bída bude z jeho chabých latů křáčet do světa. A

lidé budou se štuchat lokty a budou si ukazovat po straně na něho, první osobu v obci. A což teprve, když si pomyslí na ten život v hospodě, na hýření za cizí peníze a konec na to, jak herec s hanbou, v hospodě zadlužen, odchádnou z města, kde po nich zůstane upomínka jen na tabulce hostinského a trochu posměchu a smad nejvyšší útrpnosti mezi lidem.

Jednu takovou společnost Jarolímek před časem poznal v okresním městě a přechásto na ni vzpomínal s pohrdáním, dnes s hrůzou. Ubozí herec — společnost byla nejnížšího řádu, jak jí nezaměstnanost a bída dohromady sehnala — nemajíc před kým hrát, poněvadž jim nikdo nechodil do divadla, vytloukali živobytí solovými výstupy a zpěvy po hospodách, dávali se častovati i potulnými kramáři a byli vůbec, i když nejkrašnější hráli, světu pro pohoršení. Mělť sotva několik oděných kulís, jež představovaly stejné královskou síň jako vesnickou sednici, kavalíry hráli v oděných šatech a rytíře na rozdíle v kabátech podšívku ven obrácených.

Bylo to již dávno, tuze dávno, co Jarolímek poznal tyto kočující představitelky dramatického umění, a od těch dob se poměry známě zlepšily, leč on o tom nevěděl, poněvadž zřídka kdy vystřídil hlavu za hranice rodného hnízda.

"Proč mi jen tohle dělal, proč —" mřáral se Jarolímek. "Patrně chce se mi ještě před smrtí pomstíti, chce mne zde v městě přivést o všecko reputaci. — Ale dobře, když ty tak, já zas tak. A svět ať vidí, že jsem zapomněl, že jsem kdy měl dva syny!"

Starý Jarolímek po celá léta nikdy ani slovem se nezmiňoval o svém zavrženém synu. Zdálo se, jakoby byl vzpomínku na něho úplně z mysli své zahradil, a dost mu to lidé časem zazlivali. Co dělo se v duši starého muže, jak často, ba denně na syna vzpomínal a trulil se výčitkami, že ho vyhnal do světa, ovšem nikdo nevěděl. A naděje, že se s ním přece ještě jednou setká, byla mu útěchou v stáří. Však jen proto tak hoževnatě držel v rukou rodniný majetek a nedal se všemi nárázkami a domlouvání syna Blažeje, ani lichočinním jeho ženy svěsti, aby již za živa postoupil mu rodný dům, jenž od několika let již přecházel z jednoho Jarolínka na druhého.

Po celá léta stařec v duchu obíral se myšlenkou, jak asi uvítá syna, až jednou přijde. Jména jeho nahlas ovšem nikdy nevyvolal, a zmínil-li se kdo jiný, zamračil se až běda, poněvadž si říkal, že je tím povinen sobě, své otcovské důstojnosti. Ale naděje, že syn se vrátí, a že se vrátí kajel, litující, s prosbou o odpuštění, je hož se mu rádo dostane, se nikdy nevzdával. Staly se již podobné věci i v Letňanech. Rábochovic také skoro dvacet let o synu nevěděli, až se jim vrátil domů jako důstojník. A Rábochovic byli taková chudá chalupnická chaufara a jejich hoch za mláde, než do světa utekl, byl tupák, kdežto "náš Venca" byl přece jen otevřená hlava.

Ten se věru ve světe ztratil o nemusil, třeba že ho neprovázelo otcevo požehání — A ba, provázelo! Starý se s tím nesvářil, ale v modlitbách a při dávání offer a na náě na Václava nezapomínal, aby jen nebyl — bůh sám ví kde v dálné cizině — bez oteova žehnutí —

V posledních několika letech, kdy starému hlavu valem sešedivěla a různé neduhy stáří počínaly klásti se k svému právu, dostavovaly se ovšem již častěji pohybnosti. "Přijde, přijde, ale jestli už dávno někde kosti nesložil, ale přijde, až mne tu již nebudu," trulil se, ale v pevně víře, že smrti šlavěka přece jen není ještě konec, nacházel hned zase útěchy: "Nu, jen když přijde, aby se aspoň na něm hrobě pomodlil a abychom si pak odpuštěli —"

A nyní pojednou má přijít! Ale jak! Až za srdce popadl huňv starého muže při tom pomýšlení. Nebylo-li by skorem lépe, kdyby raději se nevrátil! Dávno už se vrátil poklil v duši jeho, již časem přece zapokajovaly výčitky svědomí. Tak aspoň si Jarolímek sám namůvával, říkaje si, že jako rozlátný otec ani nemohl jinak. A jednal by dnes zase tak,

zavřezoval se v duchu. A je-li to on — ten komediant Jarolínský — konec navždy všemu mezi nimi. Smíření není tu možné již žádné!

S těmito myšlenkami vracel se starý do města a zaměřil k synovu krámu, aby ještě před obědem promluvil s Blažejem. Scházeloť již jen několik minut do dvanácti, v tu dobu býval syn v krámě sám a mohl si s ním tedy důvěrně a beze svědků promluvit.

Blažej na první pohled poznal, že otec není v dobré míře, a proto stavěl se, jakoby měl plně ruce práce.

"K notáři? A co tam?" vyvaloval oči syn, až tušil, oč se jedná a srdce mu při tom radostně zabušilo.

"Co tam, co tam," hněvivě po něm opakoval starý. "Však ty dobře víš, co tam, a dlouho dost na mne nalaháš. Ostatně, jsem už dost stár, abych se sebe složil všecky starosti. Budeme dělati postup. Dnes, zítřka mohu zavřít oči, a nechci, aby se s tebou ledajaký světoběžník ještě dělal za to, že mne z jeho viny raní mrtvice."

"Ale, ale — tatínku!" domlouval Blažej starostlivě, až musil se dost přemáhati, aby svou radost nedal příliš na jevo. "Jste z toho všeho tak rozčilen, že by nebylo divu, kdyby se vám něco přihodilo. Ostatně — k čemu postup, když už máte asi testament dávno připravený," vyzvídal Blažej.

"Testament se může zítřka zvrátit, a já chci sobě i tobe zabezpečit před každou slabostí. Mě, jen mlé a nestav se! Však dobře vim, že se na to jen těšok. Dost jeť se, ty i Terynka nahartusili a teď toho tedy do-sáhnete!"

Sňory po sehodech přiběhla služka a oznamovala, že již polévka stýdne. Zamklí tedy krám a bral se k rodně.

Starý Jarolímek, jenž od té doby, co odovdál, straval se v domácnosti synově, zašel jen do svého pokoje, aby odložil svůj šosatý "úřední" kabát, načež se ihned vrátil. Ale Blažejevi to

Trpící muži a ženy!

Wheelerovo rostlinné thé uční krev čistou a zdravou a jest rozhodným lékem

proti zácpě, kyselosti v žaludku, žloutence, nezázivnosti, jaterním chorobám, bolestem v zádech, nechuti k jídlu, revmatismu, neuralgii, dně, pakostnici, dně v kyčlech, nervosnosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žloutenici, uhrům, vyrážce, svdivosti kůže, vodnatelnosti, srdečním nemocem, vředům, nežítím, tasemnici, starým bolákům a všem chorobám krve a ledvin. Máme též zaručené léčení pro **KATAR** a pro různé ženské nemoce. Popište s důvěrou svou nemoc a obdržíte

KRABÍČKU ZDARMA NA POŽÁDÁNÍ! PÍŠTE JEŠTĚ DNES!
Pošleme Vám obratem pošty lék na zkoušku na týden a knížčky nemocem. **Neposílejte peněz!** Zkouška Vás přesvědčí. Adresa: **THEOPHOLINE REMEDY CO., South Bend, Ind.**
Marie Votýpka, fideitelka českého oddělení.

NOVÍ JEDNTELE, KTERÍ VÁM S RŮZNÝM LÉKEM POSLUŽÍ:
Pan Václav Soukup, Dorance, Kans., Route 1.
Pan J. F. Mizera, Ely, Minn.
Pan J. F. Dušek, Bralnard, Neb., R 2.
Pan Karel Vančura, Tate, Neb.
Pan Jos. Novotný, Dwight, Nebr.
Pan Jos. Kastl, Weston, Nebr.

stažilo, aby se přitočil k ženě a pošeptal jí: "Zítřka budeme dělat postup. Měj se k němu a ne abys něco začala —"

Krajané!
Pokračování.

Krásná budoucnost.
Co se stalo, nelze již změnit, ale za to má každý více méně budoucnost ve své moči. Stojí nyní na rozhraní minulosti a budoucnosti. Nebyla-li minulost jeho dobron, pevná vůle mu vydělá cestu do budoucnosti. Nešetřil-li svého zdraví, byl-li oddán různým náruživostem, necht' umíní si, že nastoupí cestu novou. Poněvadž neopatrnosti v jíde a pití, zanedbáváním spánku a stálým přehříváním se proti zdravotním pravidlům v první řadě vždy trpí zaživací soustava, bude na bile-dni, že nejlépe tu pomůže Trinerovo Léčivé Hořké Víno. Ono dá celou soustavu do pořádku, vyčistí a sesílí oslabenou krev a přivede všechno ústrojí tělesné ku pravidelné práci. Ono vyjasní mysl a dá člověku novou odvahu a lásku k životu. Pak má otevřenou cestu ku krásné budoucnosti. Trinerovo Léčivé Hořké Víno jest nejlepším lékem v chorobách žaludku, střev, krve a nervů. V lé-

kárnách, Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Adolf A. Tenopír,
český právník a obhájce.
422 First National Bank Bldg.
13. a Farman ul., Omaha, Neb.
Tel. Douglas 1165. 306f

John Schauer,
zástupce Bohemian American Land & Loan Co., Phillips, Wisconsin.

Rodiny, mající Severovy léky po ruce, cítí se bezpečnými.

KAŠEL

tvrdší — ať náhlý nebo počasný — ať vyvolaný nastoužením nebo provázající katar průdušek — ať u dítek nebo dospělých — zastaví

Severův Balsám pro plíce.

Uvolní výměsky, odstraní překrvení plie, uemí dýchání lehkým a způsobí, že kašel, ať suchý, křečovitý, dušný, neb zajikavý záhy ustane.

Na prodej v lékárnách. Cena 25 a 50 centů.

"Jsem tomu povděčen, že jest na světě tak znamenitý lék jako jest Severův Balsám pro plíce," píše p. Ondřej Lipanec, Salem, O.
"Zkusiv jej, shledal jsem, že účinkuje výborně."

Při kupování léků přesvědčte se, aby jméno "SEVERA" bylo na obalu. Nepřijímejte nápodobenin.

Nečistá krev

obtěhuje se různými nemocemi, zvláště z jara, poněvadž v soustavě nabesemadily se přes sínu různé škodliviny.

Severův Krvečistitel

napraví oslabenou krev, dáá jí přiměřeně síly a svěžesti. Léčí neřizy, vředy, boláky, rhy, krtice, vyrážky a různé nemoce, zavinité špatnou krví. Cena \$1.00.

Pozorovali jste,

že síly vaše poklesly, zábradla ochabily, potrava vám neje k duhu? Jest to výstražné znamení, že pravidelnost jest porušena, že potřebujete

Severův Životní balsám.

Vzniká nad jiné prostředky co vřesobná síliva a jest doporučen proti všesobně ochablosti, cho dokazování, škřpě, šlohatosti, obtížim žaludku, nezázivnosti a jaterním nemocem. Cena 15 ct.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA